

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 18.11.2021 § 45

§ 45

Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan tarkistaminen (kh-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Tiihonen Erja

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Ympäristöjohtaja Söderman Tarja

Ympäristö- ja rakennuslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se tarkistaa Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan ja siihen sisältyvän maksutaulukon liitteen mukaisesti siten, että ne tulevat mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta voimaan 1.1.2022. Tällä päätöksellä kumotaan aiemmin voimassa ollut kaupunginhallituksen 4.6.2018 hyväksymä taksa.

Päätös

Ympäristö- ja rakennuslautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Toimivalta ja maksujen lakisääteiset perusteet

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 4 luvun 11 §:n 10 kohdan mukaan lautakunta tekee toimialansa osalta esityksen kaupunginhallitukselle lakiin tai asetukseen perustuvien maksujen suuruudesta. Kaupunginhallitus päättää kaupungin palveluista tai muista suoritteista perittävien maksujen suuruudesta hallintosäännön I osan 2 luvun 3 §:n 29 kohdan nojalla.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsittelemistä asioista on mahdollista periä maksu vain silloin, kun laissa niin säädetään. Maksut ovat julkisoikeudellisia maksuja, jotka ovat suoraan ulosottokelpoisia. Kunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteen tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

Taksan perusteena olevat maksun perimiseen oikeuttavat säännökset ovat [ympäristönsuojelulain \(527/2014\)](#) 205 §:ssä, [vesilain \(587/2011\)](#) 18 luvun 12 §:ssä, [jätelain \(646/2011\)](#) 144 §:ssä, [merenkulun ympäristönsuojelulain \(1672/2009\)](#) 13 luvun 1 §:ssä, [maa-aineslain \(555/1981\)](#) 23 §:ssä, [maankäyttö- ja rakennuslain \(132/1999\)](#) 145 §:ssä, [maastoliikennelain \(1710/1995\)](#) 30 §:ssä ja [vesiliikennelain \(782/2019\)](#) 106 §:ssä.

Taksan ja maksutaulukon muutokset

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksoa esitetään tarkistettavaksi ympäristönsuojelulain, jätelain, maastoliikennelain ja vesiliikennelain muutosten johdosta. Lisäksi maksuihin ehdotetaan korotuksia joidenkin maksujen osalta. Taksan tekstiosaan ehdotetut muutokset ovat luettavissa oheismateriaalina olevista rinnakkaisteksteistä. Uudet maksulliset toiminnot ja korotetut maksut ilmenevät ohjeismateriaalina olevasta maksuvertailusta (muutosehdotus). Maksuvertailussa on huomioitu voimassa oleva Espoon maksu, maksun muutosehdotus sekä Helsingin ja Vantaan voimassa olevat maksut.

Ympäristönsuojelulain mukaiset uudet maksut

Ympäristönsuojelulain yleistä ilmoitusmenettelyä koskeva 10 a luku tuli voimaan 1.2.2019. Menettelyn myötä eräät aiemmin ympäristöluvanvaraiset toiminnot siirtyivät hieman kevyempään ilmoitusmenettelyyn. Näille toiminnoille esitetään lisättäväksi maksutaulukkoon maksu, joka on noin 90 % vastaavan toiminnon ympäristöluvan mukaisesta maksusta. Maksu on peritty aikaisemmin tuntiveloituksen perusteella. Käsittelyajassa ei ole merkittäviä eroja verrattuna ympäristölupahakemuksen käsittelyyn. Maksutaulukossa on huomioitu sulkujen sisällä myös maksu, joka peritään, jos toimintaan tarvitaan ilmoituksen sijasta ympäristölupa ympäristönsuojelulain 29 a §:ssä mainituilla perusteilla.

Jätelain mukaiset uudet maksut

Jätelain 1.1.2018 voimaan tulleen muutoksen jälkeen jätelain 124 §:ssä tarkoitetuista laitosten ja yritysten määräaikaistarkastuksista ja muista säännöllisistä valvontatoimista, jotka perustuvat 124 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin suunnitelmiin, on voinut periä maksun. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava suunnitelma jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten sekä sellaisten valvontavastuullaan olevien toimintojen tarkastamiseksi, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja. Suunnitelman voi yhdistää ympäristönsuojelulaissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan.

Jätelain mukaiseksi valvontamaksuksi ehdotetaan samaa maksua kuin ympäristönsuojelulain mukaisesta säännölliseen valvontaan perustuvista tarkastuksista eli 300 euroa. Maksua ei kuitenkaan peritä kahteen kertaan, jos toiminto on sekä jätelain että ympäristönsuojelulain nojalla säännöllisen valvonnan ja maksullisten tarkastusten piiriin kuuluvaa. Tämä on huomioitu taksan 5 §:ssä, mihin on tehty asiaa koskeva lisäys viimeiseksi momentiksi.

Maksu voidaan periä myös tarkastuksista ja muista valvontatoimista, jotka ovat tarpeen jätelain 75, 125 ja 126 §:ssä tarkoitettun kiellon tai määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa jätelain 75 §:n nojalla määräyksen roskaantuneen alueen siivoamiseksi. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myös 125 §:n mukaisesti toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa muuta kuin ympäristöluvanvaraista toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka

on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi. Jätelain 126 § koskee valvontaviranomaisten oikeutta antaa kieltoja ja määräyksiä jätelakia tai sen nojalla annettuja asetuksia tai määräyksiä rikkoneelle. Edellä mainittujen tarkastusten maksuksi esitetään 190 euroa, mikä vastaa ympäristönsuojelulain mukaista maksua tarkastuksista. Tarkastuksiksi luetaan tässä yhteydessä myös valvontakäynnit maastossa, missä selvitetään alueen roskaantuneisuutta.

Jätelain mukaisten valvontamaksujen lisäämisen vuoksi on taksan 5 §:ään lisätty mikroyritysten kohdalle viittaus jätelain asianomaiseen säännökseen ja maininta luonnollisista henkilöistä. Jätelain 144 a §:ssä edellytetään, että luonnolliselta henkilöltä, joka ei harjoita taloudellista toimintaa, sekä ympäristönsuojelulain 206 §:ssä tarkoitettulta mikroyritykseltä perittävien maksujen on oltava kohtuulliset ottaen huomioon toiminnan laajuus ja luonne. Erityisesti jätelain mukaiset tarkastukset roskaantuneilla kiinteistöillä voivat koskea myös luonnollisia taloudellista toimintaa harjoittamattomia henkilöitä. Heidän osaltaan, samoin kuin mikroyrityksiltä, normaalista maksusta vähennetään 30 %:a eli vastaavasti kuten ympäristönsuojelulain mukaisista tarkastuksista. Käytännössä maksuja perittäisiin kuitenkin harvoin, koska yleensä kiinteistöt siivotaan kehotuksen perusteella ilman, että on tarpeen edetä määräysvaiheeseen. Tarkastuksista voi periä maksun vasta silloin, jos kehotusta ei ole noudatettu ja lautakunta joutuu antamaan määräyksen kiinteistön siivoamiseksi.

Maastoliikennelain ja vesiliikennelain mukaiset maksut

Maastoliikennelain 1.1.2020 voimaan tulleen muutoksen jälkeen kunta on voinut periä maksun maastoliikennelain 30 §:ssä tarkoitettusta kilpailu- ja harjoitusluvasta.

Maastoliikennelain 30 §:n 1 momentin mukaan moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla tapahtuvaan kilpailujen ja harjoitusten toistuvaan tai pysyvään järjestämiseen samassa maastossa on haettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupa. Lisäksi lupa on saman säännöksen toisen momentin nojalla haettava myös yksittäisen tapahtuman järjestämiseen, jos tapahtumasta on odotettavissa huomattavia haittoja luonnolle, muulle ympäristölle, asutukselle, yleiselle virkistyskäytölle, kalastukselle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle.

Maksuksi esitetään 800 euroa silloin, kun kyse on toistuvista tai pysyvistä kilpailuista tai harjoituksista, ja 300 euroa yksittäisestä tapahtumasta. Espoossa on ollut vuosittain yksi maastoliikennelain mukainen lupahakemus harjoitusten toistuvaan järjestämiseen samassa maastossa.

Vastaavasti kuten maastoliikennelain mukaisista kilpailu- ja harjoitusluvista myös 1.6.2020 voimaan tulleen uuden vesiliikennelain 106 §:ssä tarkoitetuista kilpailujen, harjoitusten ja tapahtumien luvista on mahdollista periä kunnan taksan mukainen maksu.

Moottorikäyttöisellä vesikulkuneuvolla suoritettavien kilpailujen, harjoitusten tai muiden tapahtumien toistuvaan tai pysyvään järjestämiseen samalla vesialueella on haettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupa. Lisäksi lupa on haettava myös yksittäisen tapahtuman järjestämiseen, jos tapahtumasta on odotettavissa merkityksellisiä ympäristöhaittoja.

Maksuiksi ehdotetaan samoja maksuja kuin maastoliikennelain mukaisista luvista. Toistaiseksi tällaisia lupia ei ole vielä ollut käsiteltävänä.

Maksujen tarkistukset

Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaa ja maksutaulukkoa on viimeksi tarkistettu kaupunginhallituksessa 4.6.2018 ja muutokset tulivat voimaan 1.7.2018. Taksaan ja maksutaulukkaan tehtiin silloin ympäristönsuojelulain muutoksista johtuvat päivitykset. Maksuja korotettiin viimeksi 1.9.2014. Omakustannusarvoon ei ole tullut muutoksia, joten maksuja ei esitetä korotettavaksi kustannustason nousun perusteella. Korotuksia esitetään kuitenkin eräisiin oheismateriaalina olevasta maksuvertailusta ilmeneviin maksuihin (muutosehdotus), jotka ovat selvästi jääneet ajankäytöllisesti tarkasteltuna jälkeen Helsingin ja Vantaan maksuista. Korotetuissa maksuissa on kuitenkin huomioitu Espoon alhaisempi omakustannusarvo eli työtunnin hinta. Samalla maksuja on hieman yhtenäistetty. Maksuja on mahdollista tapauskohtaisesti joko alentaa tai korottaa taksan 5 tai 6 §:n nojalla, jos työmäärä poikkeaa merkittävästi keskimääräisestä.

Käytännössä maksujen korotuksilla ja uusilla maksuilla ei ole merkittävää vaikutusta kertyviin tuloihin. Vuosittain käsitellään noin 1–3 ympäristölupahakemusta, ja yleisimmät lupatyypit ovat jätteiden ammattimainen käsittely ja murskaamo. Yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvia asioita kertyy vuosittain suunnilleen sama määrä. Rekisteröintimenettelyyn kuuluvien toimintojen osuus vaihtelee vuosittain. Vuonna 2020 tehtiin 6 rekisteröintiä. Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamia (käytöstä poistettujen öljysäiliöiden maahan jättämisistä) on ollut vuosittain noin 20. Valvontaohjelmaan perustuvia ympäristönsuojelulain mukaisia maksullisia tarkastuksia on tehty noin 30 vuodessa. Jätelain mukaisia suunnitelmallisia tarkastuksia tulee olemaan vähemmän ja määrät vaihtelevat vuosittain. Määräysten antamiseksi ja niiden noudattamisen valvomiseksi tehtyjä tarkastuksia ei ole mahdollista etukäteen ennakoita, mutta niiden määrä tulee olemaan hyvin vähäinen. Määrällisesti suurin maksullisten toimintojen ryhmä on meluilmoitukset, joita käsitellään vuosittain noin 100. Suurimmat maksut kertyvät kuitenkin maa-ainesluvista, joissa maksu määräytyy maa-ainesten ottomäärän perusteella. Vuonna 2020 käsiteltiin yksi yhdistetty ympäristö- ja maa-aineslupa.

Merkittävä osa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen työpanoksesta kuluu sellaisten päätösten valmisteluun, joista ei ole mahdollista periä maksua, sekä maksuttomaan valvontatyöhön, neuvontaan ja muuhun asiakaspalveluun.

Voimassa oleva Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa ja taksan liitteenä oleva maksutaulukko ovat nähtävillä kaupungin Internet-sivuilla: <https://www.espoo.fi/fi/asuminen-ja-rakentaminen/ymparistonsuojelu/ymparistovalvonta/ymparistovalvonnan-luvat-ilmoitukset-ja-rekisterointi>

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa ja maksutaulukko, saavutettava

Oheismateriaali

- Rinnakkaistekstit, Muutokset Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan, saavutettava
- Maksuvertailu, Espoon, Helsingin ja Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen maksut, ei saavutettava
- Maksuvertailu, Espoon, Helsingin ja Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen maksut, saavutettava

Tiedoksi